

Bài 17: Đấu tranh bảo tồn và phát triển văn hóa dân tộc thời kì Bắc thuộc

Trả lời câu hỏi giữa bài Sử 6 Bài 17 (Chân trời sáng tạo)

Câu hỏi 1 trang 85 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Những biểu hiện nào cho thấy chính sách đồng hóa của các triều đại phong kiến phương Bắc đối với nước ta đã thất bại?

Lời giải:

- Những biểu hiện cho thấy chính sách đồng hóa của các triều đại phong kiến phương Bắc đối với nước ta đã thất bại:

+ Người Việt vẫn nghe – nói, truyền lại cho con cháu tiếng mẹ đẻ.

+ Những tín ngưỡng truyền thống như tục thờ cúng tổ tiên, thờ các vị thần tự nhiên... tiếp tục được duy trì.

+ Các phong tục, tập quán như: nhuộm răng, ăn trầu, búi tóc, xăm mình, làm bánh chưng, bánh giầy vẫn được truyền từ đời này sang đời khác.

Câu hỏi 2 trang 85 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Phong tục ăn trầu theo ghi chép của Lê Quý Đôn (tư liệu hình 17.3) có từ thời kì nào trong lịch sử Việt Nam? Hiện nay phong tục này còn không?

Lời giải:

- Theo ghi chép của Lê Quý Đôn, phong tục ăn trầu của người Việt cổ có từ thời Văn Lang, Âu Lạc, vì: sách Nam phương thảo mộc trạng được viết năm 304, ghi chép về tục ăn trầu cau của người Giao Châu (chỉ nước ta thời thuộc Hán), do đó, phong tục ăn trầu của người Việt có trước khi quyển sách này ra đời.

- Hiện nay phong tục ăn trầu và sử dụng trầu cau trong các dịp lễ, tết, các ngày trọng đại (hiếu, hỉ...) vẫn còn được duy trì.

Câu hỏi trang 86 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Nhân dân ta đã làm gì để phát triển văn hóa dân tộc trong hơn ngàn năm Bắc thuộc?

Lời giải:

- Trong suốt thời Bắc thuộc, nhân dân ta đã tiếp thu có chọn lọc những yếu tố văn hoá Trung Hoa để phát triển văn hoá dân tộc, như:

+ Tiếp thu Phật giáo, Đạo giáo, có sự hoà nhập với tín ngưỡng dân gian.

- + Tiếp thu chữ Hán nhưng vẫn sử dụng tiếng Việt, dùng âm Việt để đọc chữ Hán, tạo cơ sở hình thành vốn từ Hán – Việt.
- + Học một số phát minh kỹ thuật của người Trung Quốc. Ví dụ: làm giấy, chế tạo đồ thủy tinh, kỹ thuật bón phân bắc trong trồng trọt...
- + Tiếp thu một số lễ tết nhưng đã có sự vận dụng cho phù hợp với văn hóa của người Việt. Ví dụ: tết Trung Thu của người Trung Quốc mang ý nghĩa đoàn viên; khi du nhập vào Việt Nam, tết Trung Thu là tết thiếu nhi...
- + Tiếp thu một số quy tắc lễ nghĩa, cách đặt tên họ giống người Hán, tư tưởng gia trưởng, phụ quyền, nhưng vẫn giữ gìn truyền thống tôn trọng người già và phụ nữ...

Giải luyện tập & vận dụng Bài 17 Sử lớp 6 (Chân trời sáng tạo)

Luyện tập 1 trang 87 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Theo em, tại sao khoảng thời gian từ năm 179 TCN đến năm 938 được gọi là thời Bắc thuộc?

Lời giải:

- Khoảng thời gian từ năm 179 TCN đến năm 938 được gọi là thời Bắc thuộc vì đây là thời kì mà nước ta bị các triều đại phong kiến Trung Quốc đô hộ, thống trị.

Luyện tập 2 trang 87 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Những phong tục, tập quán nào của người Việt được bảo tồn suốt thời Bắc thuộc và vẫn có mặt trong đời sống văn hóa hằng ngày của chúng ta ngày nay?

Lời giải:

- Những phong tục, tập quán của người Việt trong thời Bắc thuộc vẫn được duy trì đến ngày nay là:

- + Tục ăn trầu và sử dụng trầu cau trong các dịp lễ, tết, ngày trọng đại (hiếu, hỉ...)
- + Tục làm bánh chưng, bánh giày trong các dịp lễ tết.
- + Tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên; thờ cúng anh hùng dân tộc.

Luyện tập 3 trang 87 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Quan sát hình 17.5 và 17.6, em hãy cho biết yếu tố văn hóa nào du nhập từ bên ngoài đã được nhân dân tiếp thu có chọn lọc?

17.5 Chuông Thanh Mai dùng trong nghi lễ Phật giáo, năm 798

17.6 Khay gốm thế kỉ I – III, Lạch Trường, Thanh Hoá

Lời giải:

- Những yếu tố văn hóa nước ngoài được người Việt tiếp thu có chọn lọc (qua tư liệu 17.5 và 15.6) là

+ Phật giáo.

+ Nghệ thuật tạo hình của Trung Quốc.

Vận dụng 4 trang 87 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Theo em, tiếng nói có vai trò như thế nào trong việc giữ gìn và sự phát triển bản sắc văn hóa dân tộc? Em có suy nghĩ gì về hiện tượng nhiều học sinh “pha” tiếng nước ngoài vào tiếng Việt khi giao tiếp?

Lời giải:

- Giữ được tiếng nói – hồn cốt của một dân tộc là một trong những nguyên nhân quan trọng khiến Việt Nam là trường hợp hiếm hoi trong lịch sử thế giới dù mất nước từ rất sớm và kéo dài hơn 10 thế kỉ nhưng chúng ta vẫn giành lại được độc lập.

- Hiện tượng nhiều học sinh “pha” tiếng nước ngoài vào tiếng Việt khi giao tiếp lâu dần sẽ khiến cho tiếng Việt mất đi sự trong sáng, mất đi bản sắc dân tộc. Vì vậy, em phản đối hiện tượng này.